

VÄGLED LÄSAREN – BESKRIV DIN TEXT

Sommaren lider mot sitt slut och snart är vi alla tillbaka vid våra skrivbord igen. Vad passar då bättre än ett skrivtips som gör höstens texter mer tillgängliga och begripliga? Augustispalten viker vi åt fenomenet *metatext* – text som beskriver själva texten.

Prefixet *meta* är grekiska och betyder 'mellan', 'efter' eller 'över'. Metatext betyder med andra ord 'text om texten' och är enkelt uttryckt textpartier som säger något om hur själva huvudtexten ska läsas och tolkas – alltså en sorts instruktioner till läsaren. Låter det knepigt? Vi tar det igen, på metavis: Den här spalten riktar sig till dig som vill skriva begripligt och mottagaranpassat. Den handlar om metatext, alltså text som används för att beskriva text, och innehåller tre konkreta tips på hur du kan använda den för att underlätta för läsaren. Här kommer de!

FÖRKLARA VEM TEXTEN VÄNDER SIG TILL

"Den här broschyren vänder sig till dig som är pensionär i Marks kommun." Genom att definiera, gärna tidigt i texten, vem den tänkta mottagaren är ökar du chansen för att rätt läsare hittar rätt information. Att i tanken ringa in sin läsare innan man börjar skriva är något vi alltid rekommenderar, men det är faktiskt värdefullt att också låta själva texten uttrycka vem den riktar sig till.

FÖRKLARA SYFTET MED TEXTEN

Det blir mycket lättare att ta till sig innehållet i en text om man redan från början begriper syftet med den. Var därför inte

rädd för att tala om det explicit: "I den här broschyren får du information om sjukvården i Östergötland."

FÖRKLARA HUR TEXTEN ÄR DISPONERAD

Om du vill underlätta för din läsare gör du även klokt i att inleda med en kort beskrivning av hur texten är strukturerad. "Den här rapporten består av två delar: Den första delen beskriver syftet med miljöstudien. Den andra delen beskriver hur studien har genomförts och vilka slutsatser vi kan dra av resultaten." Genom att förklara upplägget hjälper du läsaren att sortera informationen direkt, och du erbjuder också möjligheten att hoppa över textpartier som kanske inte känns relevanta.

Månadens fråga

FRÅGA: Är det verkligen rätt att säga "Jag hade velat haft en bättre bil" eller "Vi hade kunnat gjort annorlunda"?

SVAR: I talspråk är sådana här konstruktioner vanliga och oproblematiske, men man ska undvika dem i skrift. Konstruktionen kallas *dubbelt supinum* och innebär att två verb som är böjda i supinum (*velat haft, kunnat gjort*) används efter varandra i stället för de gängse formerna supinum plus infinitiv. Skriv alltså hellre: "Jag hade *velat ha* en bättre bil" och "Vi *hade kunnat göra* annorlunda".

Du har väl laddat ner Klarspråksskollen till mobilen? Med vår succéapp får du svar på alla dina språkfrågor – enkelt och smidigt. Klarspråksskollen finns att ladda ner gratis på både App Store och Google Play.

Klarspråksspalten ger dig tips och inspiration i olika språkfrågor. Den skrivs varje månad av examinerade språkkonsulterna Ingetora Gumbel och Petronella Törnevik från Klarspråksskollen AB. Välkommen att höra av dig med språkliga funderingar till [info@klarsprakskollen.se!](mailto:info@klarsprakskollen.se)